

**ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำวิสัยทัศน์กับการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหาร
สถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ
กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ**

ชาญณรงค์ จุนเจือวงศ์

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก

อีเมล : popcountry@gmail.com

สมชาย เทพแสง

สาขาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก

อีเมล : somchai17@hotmail.com

เสาวภาคย์ แหล่มเพชร

สาขาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก

อีเมล : lampetch2@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 2) ระดับการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำวิสัยทัศน์กับการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 215 คน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก 2) การจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก และ 3) ภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $(r) = .905$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำวิสัยทัศน์, การจัดการคุณภาพโดยรวม, ผู้บริหารสถานศึกษา

RELATIONSHIP BETWEEN VISIONARY LEADERSHIP AND TOTAL QUALITY MANAGEMENT
OF SCHOOL ADMINISTRATORS FOR REGIONAL SPECIAL EDUCATION CENTER
DIRECTOR, NETWORK GROUP 12, SPECIAL EDUCATION BUREAU

Channarong Junjueawong

Graduate Student of Master of Education, Krirk University

E-mail : popcountry@gmail.com

Somchai Thepsaeng

Faculty of Liberal Arts, Krirk University

E-mail : somchai17@hotmail.com

Saowaphark Lampetch

Faculty of Liberal Arts, Krirk University

E-mail : lampetch2@gmail.com

Abstracts

The purposes of this research were: (1) to study the level of visionary leadership of School Administrators for Regional Special Education Center Director, Network Group 12, Special Education Bureau; (2) to study total quality management of School Administrators for Regional Special Education Center Director, Network Group 12, Special Education Bureau; and (3) to study the Relationship between Visionary Leadership and Total Quality Management of School Administrators for Regional Special Education Center Director, Network Group 12, Special Education Bureau. The samples were 215 peoples in Regional Special Education Center Director, Network Group 12, Special Education Bureau. Data was collected using the 5 rating-scale questionnaires. The statistics used to analysis were mean, percentage, standard deviation and the Pearson Product Moment Correlation Coefficient. The results were as follows: (1) The Visionary Leadership of School Administrators was at a high level; (2) The Total Quality Management level of School Administrators was at a high level; and (3) The relationship between the Visionary Leadership and Total Quality Management of School Administrators was very highly correlated and correlation coefficients (r) = .905

Keywords: Visionary leadership, Total Quality Management, School Administrators

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสังคมของโลกยุคโลกาภิวัตน์ ผู้บริหารมีบทบาทมากขึ้น เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 วรรค 2 ซึ่งมุ่งเน้นการปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564 มุ่งเน้นการที่จะพัฒนาประเทศไทยไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ให้เกิดขึ้นในอนาคตนั้น จะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็งและมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาทั้งในระยะกลางและระยะยาว โดยเฉพาะ “การพัฒนาคน” ให้มีการเตรียมความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีสิ่งที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้และการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคน ดังนั้นบทบาทของ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นบุคคลสำคัญที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ (จาตุรงค์ ยตะโคตร, 2564: 20)

การจัดการศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลานั้น ผู้บริหารสถานศึกษายุคปัจจุบันจะต้องมีการปรับตัวอย่างดี ดังนั้นผู้บริหารจำเป็นต้องมีลักษณะเฉพาะหลายอย่าง เช่น มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีอุดมการณ์ มีความคิดสร้างสรรค์ กล้าเผชิญกับเหตุการณ์ และมีศักยภาพในการใช้ภาวะผู้นำอย่างเหมาะสม สร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน ทำงานเป็นทีม สร้างความเชื่อมั่นและให้การสนับสนุนทุกคนในการปฏิบัติงาน การใช้ลักษณะของภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะ เชิงพฤติกรรม และตามสถานการณ์นั้นไม่เพียงพอต่อความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรได้ จึงต้องให้ความสำคัญกับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้นำให้มากยิ่งขึ้น (นพรินทร์ สุบินรัตน์, 2561: 2)

จากเหตุผลข้างต้น ภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ มีความสำคัญกับการขับเคลื่อนองค์กรให้ประสบความสำเร็จภายในแรงผลักดันของกระแสโลกาภิวัตน์ ภาวะผู้นำวิสัยทัศน์เป็นแนวทางหนึ่งที่เชื่อมโยงองค์กรต่าง ๆ ในยุคการเปลี่ยนแปลง ปัจจุบันองค์กรทั้งภายในประเทศและต่างประเทศต่างมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมกันอย่างแพร่หลาย ผู้นำยุคใหม่ต้องสามารถเปลี่ยนแปลงและปรับตัวไปในทิศทางที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต โดยผู้นำวิสัยทัศน์จะมีบทบาทสำคัญในการนำการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น โดยต้องมองเห็นปัญหาขององค์กรและพร้อมที่จะปรับตัวการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวสามารถประสบความสำเร็จได้ด้วยการสร้างความร่วมมือคนในองค์กร การมอบอำนาจให้กับบุคคลที่ทำหน้าที่การเปลี่ยนแปลง รวมถึงมีการตรวจสอบความก้าวหน้าของการเปลี่ยนแปลงและการสร้างวัฒนธรรมเชิงบวกที่สะท้อนถึงทัศนคติของบุคลากรในองค์กร (รักเกียรติ หงษ์ทอง, 2559: 73)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ได้กล่าวถึงการยกระดับคุณภาพการศึกษา การเรียนรู้ การพัฒนาทักษะ จากสภาวะการณ์ด้านการศึกษาของไทยพบว่าประเทศไทยมีการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษามากที่สุดและเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ แต่ผลการจัดการศึกษากลับไม่สอดคล้องกับงบประมาณแม้จะมีความพยายามปฏิรูปการศึกษาหลายครั้ง แต่ปัญหาการศึกษายังคงอยู่ เช่น การขาดความต่อเนื่องเชิงนโยบายอันเนื่องมาจากปัญหาการเปลี่ยนรัฐบาล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และผู้บริหารระดับสูง การขาดการกำกับเชิงปริมาณส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการในภาพรวมทำให้การ

ลงทุนกลายเป็นความสูญเปล่า การขาดการควบคุมคุณภาพส่งผลให้การจัดการศึกษามุ่งเน้นการจัดการเชิงธุรกิจเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียน คุณภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา ดังนั้นองค์กรจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนมุมมองขึ้นองค์กรในทิศทางใหม่ ๆ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันเพื่อปรับปรุงพัฒนาองค์กรในภาพรวมอย่างต่อเนื่อง (เจนจิรา งามมานะ, 2560: 1)

แผนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2560-2564) กระทรวงศึกษาธิการ ระบุว่าเพื่อให้คนพิการได้รับโอกาสและบริการทางการศึกษาสำหรับคนพิการอย่างทั่วถึง มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดี สามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข และประกอบอาชีพพึ่งตนเองได้ โดยการเข้าถึงบริการทางการศึกษาสำหรับคนพิการที่มีคุณภาพ ด้วยรูปแบบที่หลากหลายโดยเน้นความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน และองค์กรภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการในการจัดบริการทางการศึกษาสำหรับคนพิการได้อย่างมีมาตรฐาน (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2565: 18-19)

การนำการจัดการคุณภาพโดยรวมมาใช้ในสถานศึกษา นับว่ามีประโยชน์และมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะจะส่งเสริมให้ผู้บริหารมีความรับผิดชอบมากขึ้น มีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้บุคลากรทั้งในและนอกสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเพิ่มศักยภาพในการสอนของครู เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐาน ขณะเดียวกันสามารถป้องกันการย้ายที่เรียนของนักเรียน ป้องกันความผิดพลาดในการจัดกิจกรรมการศึกษา สร้างความมั่นใจในมาตรฐานและการเปรียบเทียบคุณภาพ ลดการสูญเสียเรื่องเวลาปฏิบัติงานให้ทันเวลา และตรงเวลา ยกย่องครูให้เป็นครูมืออาชีพ สามารถสร้างหลักสูตรใหม่ สร้างกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ลดช่องว่างระหว่างบุคลากรผู้ปฏิบัติงานและผู้นำ นอกจากนี้ยังเป็นการเน้นย้ำความพึงพอใจของลูกค้าหรือผู้ปกครองด้วยเช่นกัน เมื่อผู้ปกครองเกิดความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาในสถานศึกษาและบริการที่เข้าถึงผู้ปกครอง จนเป็นที่ชื่นชอบของผู้ปกครองนั้น ถือได้ว่าเป็นการเพิ่มความมั่นใจในการปฏิบัติงานการสอนของบุคลากรครูอีกด้วย และอาจเป็นแรงผลักดันให้บุคลากรครูได้มีการปรับปรุงการสอนในชั้นเรียน ตลอดจนทำให้นักเรียนยอมรับนับถือตนเองมากขึ้น ในทำนองเดียวกันโรงเรียนร่วมมือกับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกองค์กรพัฒนานักเรียนไปสู่เป้าหมาย ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมโดยร่วมมือกันแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้สถิติและการวิจัยเป็นพื้นฐานในการกำหนดนโยบายและการปฏิบัติงานและที่สำคัญช่วยปรับปรุงวัฒนธรรมองค์กร โดยเน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วมการวางแผนบุคลากรและงบประมาณ สามารถควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามคุณภาพมาตรฐาน และมีการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (สมชาย เทพแสง, 2548)

การจัดการคุณภาพโดยรวมเป็นกระบวนการจัดระบบทำงานและการปฏิบัติการ เพื่อให้แน่ใจว่าผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ผลิตขึ้นมีคุณสมบัติสอดคล้องกับที่กำหนดไว้ ซึ่งจะดำเนินการโดยกำหนดมาตรฐาน เกณฑ์และวิธีการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ เพื่อประเมินและเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับมาตรฐาน โดยปรับการดำเนินงานและผลลัพธ์ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน โดยผู้ควบคุมคุณภาพอาจจะตัดสินใจแก้ไขปัญหาดูตามความเหมาะสม การควบคุมคุณภาพจะเป็นทั้งงานพื้นฐาน และเป็นส่วนประกอบสำคัญของการจัดการ

คุณภาพ เพื่อสร้างความแน่ใจว่าองค์กรนั้นสามารถดำเนินงานได้อย่างคงเส้นคงวา และส่งมอบผลงานที่มีคุณภาพแก่ลูกค้าได้ตรงตามที่ต้องการ และอย่างสม่ำเสมอ การควบคุมคุณภาพจะต้องเริ่มต้นที่ฝ่ายบริหาร โดยผู้บริหารระดับสูงจะต้องตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของคุณภาพที่มีต่ออนาคตขององค์กร ถ้าฝ่ายบริหารมองเห็นความสำคัญและถ่ายทอดมาอย่างส่วนต่าง ๆ ขององค์กรแล้ว สมาชิกทุกคนจะต้องมีส่วนร่วมในการสร้างคุณภาพที่แท้จริงของธุรกิจส่งผลให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ (ณัฐพันธุ์ เจริญนทร์ และคณะ, 2545)

ทั้งนี้ศูนย์การศึกษาพิเศษ มีหน้าที่จัดและส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาแก่คนพิการ ตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต ในลักษณะให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention : EI) และเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนเรียนร่วม โรงเรียนเฉพาะความพิการ ศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ โดยแบ่งการ ให้บริการออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) เด็กที่มารับบริการที่ศูนย์ แบบไป-กลับ และแบบประจำหมู่บ้าน 2) เด็กพิการ รับบริการที่บ้าน เด็กเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาล เด็กพิการเรียนร่วม และอื่น ๆ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2565: 11)

โดยศูนย์การศึกษาพิเศษมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้ 1) จัดและส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention : EI) และเตรียมความพร้อมของคนพิการ ศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2) พัฒนาและฝึกอบรมผู้ดูแลคนพิการ บุคลากรที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ 3) จัดระบบและส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการ 4) จัดระบบบริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับคนพิการ (Transitional Services) 5) ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชนด้วยกระบวนการทางการศึกษา 6) เป็นศูนย์ข้อมูลรวมทั้งจัดระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ 7) จัดระบบสนับสนุนการจัดการเรียนร่วมและประสานงานการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในจังหวัด 8) ภาระหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่ได้รับมอบหมาย มีบทบาทหน้าที่อื่น ๆ เช่น 1) ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่คนพิการที่มีความบกพร่องทางสุขภาพ ซึ่งเจ็บป่วยเรื้อรังใน โรงพยาบาลหรือที่บ้านเป็นระยะเวลานานจนไม่สามารถไปเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ตามปกติ 2) ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการที่มีการเรียนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งของรัฐ และเอกชน 3) จัดระบบส่งต่อและส่งเสริมสนับสนุนช่วงเชื่อมต่อสำหรับคนพิการ 4) ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพด้านอาชีพให้แก่คนพิการและผู้ดูแลคนพิการตามความเหมาะสม จำเป็น 5) ประสานและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรคนพิการหน่วยงานภาครัฐและเอกชน สามารถพัฒนา สนับสนุนและจัดการศึกษาสำหรับคนพิการที่มีการเรียนร่วมทั้งของรัฐและเอกชน (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2565: 12)

การบริหารดูแลคนพิการให้มีคุณภาพอย่างเป็นระบบนั้นจำเป็นต้องมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจ และความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างหลากหลาย ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องแสดงออกถึงวิสัยทัศน์ที่เกิดจากการมองอนาคตที่กว้างไกลคิดนอกกรอบ สามารถกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน แสดงถึงความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจจูงใจบุคลากรในองค์กรได้ดำเนินงานอย่างเต็มความสามารถ

และยกระดับการปฏิบัติงานให้สูงขึ้น โดยมีระบบการบริหารที่มุ่งเน้นให้ทุกคนในองค์กรตระหนักถึงคุณค่าในทุกๆ ด้าน และทุกขั้นตอนของกิจกรรม โดยความร่วมมือร่วมใจปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความพึงพอใจให้แก่นักเรียนและผู้ปกครอง นำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพขององค์กร เป็นการทำงานที่แสดงให้เห็นถึงควมมีคุณภาพของการทำงานทั้งองค์กร

ทั้งนี้การดำเนินการตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายเดียวกันได้มีโอกาสร่วมมือและช่วยเหลือกันในด้านบริหารวิชาการ และกิจกรรมอื่น ๆ ที่เหมาะสม อันจะเป็นส่วนหนึ่งในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา และทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผลของการปฏิบัติงานเป็นเครือข่ายร่วมมือ ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และมาตรฐานที่ใกล้เคียงกันโดยความร่วมมือกันในการบริหารจัดการ จึงได้จัดตั้งกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน 12 กลุ่มเครือข่าย เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในเครือข่ายรวมทั้งสนับสนุนเพื่อสิทธิทางการศึกษา พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพของแต่ละประเภทสถานศึกษา ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน งานวิจัยในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของคนพิการและผู้ด้อยโอกาส และพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

จากสภาพความเป็นมาที่กล่าวมาแล้วนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำวิสัยทัศน์กับการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผลการวิจัยที่ค้นพบจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำวิสัยทัศน์และการจัดการคุณภาพโดยรวม รวมถึงสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนพัฒนาผู้บริหารให้มีภาวะผู้นำวิสัยทัศน์และการจัดการคุณภาพโดยรวมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. เพื่อศึกษาระดับการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำวิสัยทัศน์กับการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำวิสัยทัศน์กับการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงาน

การศึกษาพิเศษ โดยมีขอบเขตของการวิจัย ด้านเนื้อหา มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำวิสัยทัศน์กับการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยมีขอบเขตด้านเนื้อหา ดังนี้ ภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ มี 5 ด้าน ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 3) การใช้แรงจูงใจ 4) การสร้างเครือข่าย และ 5) การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และการจัดการคุณภาพโดยรวม มี 5 ด้าน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมของทีมงาน 2) การปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง 3) การพัฒนาบุคลากร 4) การสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้า 5) นวัตกรรมและเทคโนโลยี และ 6) การวางแผนกลยุทธ์

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวนทั้งสิ้น 488 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 12 ตุลาคม 2564 อ้างอิง ระบบสารสนเทศการศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ) และกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 215 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970: 608) และสุ่มอย่างง่ายแบบมีสัดส่วน

โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้น จากการศึกษาเอกสารทางวิชาการ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ มี 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 3) การใช้แรงจูงใจ 4) การสร้างเครือข่าย และ 5) การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมของทีมงาน 2) การปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง 3) การพัฒนาบุคลากร 4) การสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้า 5) นวัตกรรมและเทคโนโลยี และ 6) การวางแผนกลยุทธ์ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ

ทั้งนี้การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ตามที่กำหนดในกรอบและแนวความคิดในการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำวิสัยทัศน์กับการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. สร้างข้อคำถามในแต่ละตอน ดังนี้

2.1 การสร้างแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ข้าราชการครู พนักงานราชการ ค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติงาน ให้ราชการ มีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

2.2 การสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาแบบตรวจสอบรายการ

2.3 การสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับ การจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารสถานศึกษาแบบตรวจสอบรายการ

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ แล้วนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อทำการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษาโดยใช้วิธีหาค่า Index of item Objective Congruency (IOC) บันทึกผลการพิจารณาถึงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านในแต่ละข้อ จากนั้นคำนวณหาค่า IOC ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.80-1.00 จากข้อคำถามทั้งหมด 70 ข้อ จากนั้นจัดทำเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับนำกลับไปปรับปรุงแก้ไขจนมีความสมบูรณ์ และมีความเหมาะสม นำไปทดลองใช้ (Try-Out) กับครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดเพชรบุรี ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดราชบุรี และศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม

5. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990: 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ เท่ากับ .989 และค่าความเชื่อมั่นของการจัดการคุณภาพโดยรวม เท่ากับ .991

ผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิเคราะห์การนำเสนอข้อมูล เป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ระดับภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวม และรายด้าน (n=215)

ด้านที่	ภาวะผู้นำวิสัยทัศน์	$\bar{X}$	SD	ระดับ	ลำดับ
1	การมีวิสัยทัศน์	4.44	0.62	มาก	3
2	การมุ่งผลสัมฤทธิ์	4.44	0.60	มาก	2
3	การใช้แรงจูงใจ	4.37	0.67	มาก	5

4	การสร้างเครือข่าย	4.44	0.59	มาก	1
5	การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ	4.43	0.58	มาก	4
รวม		4.42	0.62	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, $SD = 0.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการสร้างเครือข่าย ($\bar{X} = 4.44$, $SD = 0.59$) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ($\bar{X} = 4.44$, $SD = 0.60$) ด้านการมีวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.44$, $SD = 0.62$) ด้านการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.43$, $SD = 0.58$) และด้านการใช้แรงจูงใจ ($\bar{X} = 4.37$, $SD = 0.67$)

ตอนที่ 2 ระดับการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ($n=215$)

ด้านที่	การจัดการคุณภาพโดยรวม	$\bar{X}$	SD	ระดับ	ลำดับ
1	การมีส่วนร่วมของทีมงาน	4.44	0.56	มาก	6
2	การปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง	4.50	0.58	มาก	3
3	การพัฒนาบุคลากร	4.52	0.59	มากที่สุด	2
4	การสร้างคามพึงพอใจให้แก่ลูกค้า	4.45	0.61	มาก	5
5	นวัตกรรมและเทคโนโลยี	4.49	0.60	มาก	4
6	การวางแผนกลยุทธ์	4.55	0.53	มากที่สุด	1
รวม		4.49	0.58	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่าย ส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, $SD = 0.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ การวางแผนกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.55$, $SD = 0.53$) และการพัฒนาบุคลากร ($\bar{X} = 4.52$, $SD = 0.59$) อยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้นการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.50$, $SD = 0.58$) อยู่ในระดับมาก โดยการมีส่วนร่วมของทีมงานมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.44$, $SD = 0.56$)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำวิสัยทัศน์กับการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงาน

การศึกษาพิเศษ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำวิสัยทัศน์กับการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

(n = 215)

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y ₆	Y
X ₁	1.00	.871**	.857**	.785**	.791**	.776**	.742**	.760**	.755**	.748**	.729**	.826**
X ₂		1.00	.864**	.735**	.802**	.800**	.761**	.761**	.715**	.727**	.765**	.830**
X ₃			1.00	.848**	.831**	.792**	.753**	.764**	.769**	.796**	.750**	.848**
X ₄				1.00	.834**	.723**	.746**	.770**	.753**	.774**	.775**	.834**
X ₅					1.00	.809**	.777**	.817**	.814**	.825**	.750**	.878**
Y ₁						1.00	.827**	.806**	.772**	.759**	.679**	
Y ₂							1.00	.815**	.735**	.725**	.705**	
Y ₃								1.00	.902**	.881**	.791**	
Y ₄									1.00	.879**	.781**	
Y ₅										1.00	.798**	
Y ₆											1.00	
X												.905**

** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่าภาวะผู้นำวิสัยทัศน์กับการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = .905

การสรุปและอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำวิสัยทัศน์กับการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 ผู้วิจัยได้นำประเด็นต่าง ๆ ที่สำคัญมาอภิปรายโดยรวมและรายด้าน ดังนี้

1. ภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ ศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการสร้างเครือข่าย ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และด้านการใช้แรงจูงใจ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูและบุคลากรมองเห็นว่าผู้บริหารสามารถวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค โดยนำผลการวิเคราะห์มาใช้ในการกำหนดวิสัยทัศน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถกระจายและสื่อสารวิสัยทัศน์ไปยังบุคลากรในโรงเรียน ได้อย่างทั่วถึง กระตุ้นสร้างพลังและท้าทายให้บุคลากรดำเนินงานไปสู่วิสัยทัศน์ ยอมรับวิสัยทัศน์ของโรงเรียน สามารถนำวิสัยทัศน์ไปปฏิบัติและประเมินการนำวิสัยทัศน์ไปปฏิบัติ สามารถในการนำวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติได้จริง โดยการเชื่อมโยงและแปลงวิสัยทัศน์ไปสู่นโยบาย เป้าหมาย แผนงาน โครงการ ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ และกระตุ้นให้บุคลากรได้ใช้ศักยภาพในการทำงานอย่างเต็มความสามารถ สอดคล้องกับแนวคิดของ สมชาย เทพแสง (2552: 83-95) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะและพฤติกรรมของภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ เป็นพฤติกรรมของผู้นำในการกำหนดวิสัยทัศน์และการกระจายวิสัยทัศน์ให้บุคคลนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ การมีทักษะและความสามารถในการจูงใจ เป็นที่ปรึกษาและให้กำลังใจบุคลากรในการปฏิบัติงาน การได้รับการยอมรับและไว้วางใจ สร้างการยอมรับและความน่าเชื่อถือให้กับบุคลากร มีความเพียรพยายามและมุ่งมั่นตั้งใจในการทำงานเพื่อให้ประสบความสำเร็จ เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ มีความคิดเชิงกลยุทธ์ สามารถพัฒนาระบบความคิดและได้รับการยอมรับเป็นอย่างดี มุ่งเน้นการกระจายและเพิ่มพลังอำนาจแก่บุคลากร มอบหมายงานให้ทั่วถึงและมีความเป็นธรรม เป็นผู้ที่ดำเนินงานอย่างมีเป้าหมายที่ชัดเจน ทำให้บุคลากรดำเนินงานไปสู่เป้าหมายได้อย่างตรงประเด็น ซึ่งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของทัศนีย์ ไชยเจริญ (2557: ง) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารกับบรรยากาศขององค์กร ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาฉกรรจ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ปีการศึกษา 2557 พบว่าภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอเขาฉกรรจ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนพินทร์ สุบินรัตน์ (2561: ก) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 พบว่าภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอรกาญจน์ เฝียกลาง (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่าภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. การจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่าย ส่งเสริมประสิทธิภาพ ศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านการสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้า และด้านการมีส่วนร่วมของทีมงาน เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูและบุคลากรมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารสามารถบริหารที่มุ่งเน้นให้ทุกคนในองค์กรตระหนักถึงคุณค่าในทุก ๆ ด้านและทุกขั้นตอนของกิจกรรม โดยต้องร่วมมือร่วมใจกันปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้เรียนและบรรลุดุติประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพขององค์กร เป็นการทำงานที่แสดงให้เห็นถึงความมีคุณภาพของการทำงานทั้งองค์กร สอดคล้องกับแนวคิดของกฤติกา ลัมลาวัลย์ (2551: 160) ได้กล่าวถึงการจัดการคุณภาพโดยรวมของการจัดการคุณภาพโดยรวมเป็นการควบคุมคุณภาพตลอดทั่วทั้งองค์กร กล่าวคือพนักงานทุกคนในทุกระดับขององค์กรมีส่วนร่วมในการควบคุมคุณภาพโดยทั่วกัน ทั้งนี้ผู้บริหารระดับสูงจะเป็นจุดรวมของพนักงานทุกระดับ พนักงานทั้งหมดต้องรับผิดชอบต่อการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้สินค้าหรือบริการที่ลูกค้าพอใจ พนักงานทุกคนให้ถือปฏิบัติเสมือนเป็นนโยบายขององค์กรมิใช่เป็นหน้าที่ของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเท่านั้น ซึ่งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของน้ำฝน มงคลล้อม (2554: 112) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียนในเครือพระแม่มาลี เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารในโรงเรียนเครือข่ายพระแม่มาลี เขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรินทร์ พิทักษ์สิกุล (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมด้านการบริหารจัดการคุณภาพโดยรวมทั่วทั้งองค์การ (TQM) และความพึงพอใจในการทำงาน: กรณีศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมด้านการบริหารจัดการคุณภาพโดยรวมทั่วทั้งองค์การ (TQM) ของบุคลากรคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายอยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำวิสัยทัศน์กับการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = .905 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการคุณภาพโดยรวม มีความสำคัญเป็นอย่างมากที่ทำให้การจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์นั้นสามารถที่จะวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลได้อย่างเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและนำมาปฏิบัติได้จริงเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาโดยใช้วิสัยทัศน์เป็นตัวกำหนดนโยบายและโครงการต่าง ๆ ทั้งยังสามารถเผยแพร่ อธิบาย ทำความเข้าใจกับบุคลากรในสถานศึกษาให้รับรู้ และเป็นแบบอย่างให้กับบุคลากรปฏิบัติตามได้ อีกทั้งยังสามารถเปิดโอกาสให้บุคลากรคิด ทำงานเป็นทีม และแสดงความคิดเห็นการสร้างสรรค์นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสถานศึกษา ทั้งยังส่งเสริมการพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพของบุคลากรเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดของ Kahan (2020) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีภาวะผู้นำวิสัยทัศน์จะทำงานในลักษณะบูรณาการโดยมีการเชื่อมโยงวิสัยทัศน์สู่เป้าหมายที่วางไว้เน้นภาพรวมโดยใช้ความมุ่งมั่นตั้งใจและปฏิบัติงาน

อย่างต่อเนื่อง มีจินตนาการและมุ่งผลลัพธ์ที่สามารถจับต้องได้ รวมถึงการมองอนาคต ต้องอาศัยความคิด จินตนาการที่กว้างไกล ทำให้เกิดประสิทธิผลต่อโรงเรียน และศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อุทุมพร (2550: 184) นำเสนอการบริหารคุณภาพโดยรวมมาใช้ในองค์กรนั้นเป็นการตัดสินใจเชิงยุทธศาสตร์ขององค์กร ในการตอบสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้า สิ่งที่สำคัญก็คือสถานศึกษาจะต้องรู้จักลูกค้าให้ดีที่สุด นอกจากนั้นกระบวนการวางแผนทั้งหมด จะประกอบไปด้วยขั้นตอนที่นำไปสู่ความสำเร็จก็คือการมีวิสัยทัศน์ของผู้นำ เพื่อนำสถานศึกษาจากจุดที่ยืนไปสู่จุดที่ต้องการ สอบคล้องกับงานวิจัยของอรภาณจน์ เญียงกลาง (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง ($r = .795$) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของกัมปนาท คำอ่อน และนิคม นาคอ้าย (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารคุณภาพองค์กร (TQM) ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการบริหารคุณภาพองค์กรของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันเท่ากับ .873 ($r = .873$)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำวิสัยทัศน์กับการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ควรมีการส่งเสริมด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ควรส่งเสริมภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารด้านการมีวิสัยทัศน์ให้สามารถนำวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อองค์กร
2. ควรส่งเสริมภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์โดยการสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานให้เอื้อต่อการทำงานที่ส่งผลให้งานเกิดความสำเร็จด้วยการบริหารอย่างมีจริยธรรม
3. ควรส่งเสริมภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารด้านการใช้แรงจูงใจโดยการกระตุ้นส่งเสริมสนับสนุน ให้บุคลากรทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้
4. ควรส่งเสริมภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารด้านการสร้างเครือข่ายโดยจัดกิจกรรมหรือสร้างความสัมพันธ์ในเครือข่ายให้มีความสัมพันธ์นำไปสู่ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน พึงพากัน ให้เกิดความเข้มแข็งในเครือข่าย
5. ควรส่งเสริมภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารด้านการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยผู้บริหารใช้การสื่อสารอย่างหลากหลาย เช่น การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนที่เข้าใจง่ายอย่างมีประสิทธิภาพ

6. จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำวิสัยทัศน์กับการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงจึงควรส่งเสริมผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความรู้ กระบวนการใหม่ ๆ ในการคิดอย่างหลากหลาย มีมุมมองที่ยืดหยุ่น สามารถเชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ ได้ดี และคิดริเริ่มส่งแปลกใหม่อย่างสร้างสรรค์เพื่อการแก้ไขสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์หรือปรับปรุงสิ่งทำอยู่เดิมให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งกระตุ้นให้บุคลากรนั้นเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ เพื่อพัฒนางานและสนับสนุนให้ใช้เทคโนโลยี และสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาที่จะนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ

7. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ควรนำผลการวิจัยไปกำหนดเป็นนโยบายและวิสัยทัศน์เกี่ยวกับภาวะผู้นำวิสัยทัศน์และการจัดการคุณภาพโดยรวมขององค์กรเพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูนำไปใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาและการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสืบไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่าย ส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ หรือกลุ่มส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายอื่น

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่าย ส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ หรือในองค์กรทางการศึกษาอื่น ๆ เช่น องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เป็นต้น

3. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่าย ส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ หรือกลุ่มส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายอื่น

4. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่าย ส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ หรือในองค์กรทางการศึกษาอื่น ๆ เช่น องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เป็นต้น

5. ควรพัฒนาหลักสูตรภาวะผู้นำวิสัยทัศน์และการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่าย ส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 12 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ หรือกลุ่มส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายอื่น

บรรณานุกรม

- กัมปนาท คำอ่อน และนิคม นาคอ้าย. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 กับ การบริหารคุณภาพองค์กร (TQM) ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาพิจิตร. วารสารวิจัยวิชาการ ปีที่ 5 ฉบับที่ 4 (กรกฎาคม-สิงหาคม). หน้า 133.
- กฤติกา ลิ้มลาวัลย์. (2551). การเพิ่มผลผลิตด้วย TQM. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- จาตุรงค์ ยตะโคตร. (2564). ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงาน วิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ, ปีที่ 15 ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม), หน้า 20.
- เจนจิรา งามมานะ. (2560). ปัจจัยในองค์กรที่ส่งผลต่อการจัดการคุณภาพโดยรวมของมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- ณัฐพันธ์ เชนนันท์ และคณะ. (2545). กลยุทธ์การสร้างองค์กรคุณภาพ. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- ทัศนีย์ ไชยเจริญ. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารกับบรรยากาศ องค์กรโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาฉกรรจ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1. (งานนิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นพรินทร์ สุบินรัตน์. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับ ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- น้ำฝน มงคลล้อม. (2554). การจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียนในเครือพระแม่มาลี เขตกรุงเทพมหานคร. (งานนิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รักเกียรติ หงส์ทอง. (2559). ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ในบริบทการนำการเปลี่ยนแปลง. วารสารมนุษยสังคมปริทัศน์, ปีที่ 18 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม), หน้า 73.
- ศิริพงษ์ อดาว์ ญ อยู่ธยา. (2550). การบริหารคุณภาพ. เชียงใหม่: ธนุขพรินต์.
- สมชาย เทพแสง. (2548). การศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อการจัดการคุณภาพโดยรวมของ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่ การศึกษากรุงเทพมหานคร, (ดุชนิพนธ์ดุชนิพนธ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2552). ภาวะผู้นำวิสัยทัศน์: รูปแบบใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษ. วารสารบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ปีที่ 6 ฉบับที่ 11 (กันยายน- ธันวาคม), หน้า 83-95.
- สุนิษฐ์ พิทักษ์สิกุล. (2557). การมีส่วนร่วมด้านการบริหารจัดการคุณภาพโดยรวมทั่วทั้งองค์กร (TQM) และความพึงพอใจในการทำงาน: กรณีศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย ราชภัฏเชียงราย. การประชุมวิชาการระดับชาติ ประจำปี 2557. หน้า 426-432.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.

- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2565: 11-12). คู่มือสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ค้นจาก <http://special.obec.go.th/page.php>.
_____. (2565: 18-19). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565
สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
ค้นจาก <http://special.obec.go.th/page.php>.
- อรกาญจน์ เนียงกลาง. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- Deming, W.E. (2002). *Quality, Productivity and Competitive Position*. Cambridge: Center for Advance Engineering, Massachusetts Institute of Technology.
- Goetsch & David, Stanley. B. (2010). *Quality Management for Organization Excellence Introduction to Total Quality Management*. New Jersey: Prentice Hall.
- Kahan. (2020). *Visionary Leadership: Motivational Speaker*. Retrieved www.sethkahan.com/Resources_Ovisionary/leadership.html.
- Kapur Surinder. (2009). *8 Principles of Visionary Leadership*. Retrieved from www.rediff.com/money/2007/may/16lead.html
- Kevin, B. (2006). *Vision 2020*. New York: McGraw-Hill.
- Kurtus. (2001). *Overcome the Fear of Speaking to Group*. Retrieved from <http://www.school-for-champions.com/speaking/fear.htm>
- Larry. (2009). *Visionary Leadership*. Retrieved from www.ericdigests.org/1997-3/visionary.html
- Macky. (2011). *Implementing Total Quality Management: The Role of Human Resource Management*. Retrieved from www.knol.google.com/implementing-total-quality-ma A unit of knowledge Knol Blog.
- Morgan. (1993). *Total Quality Management and the School*. Buckingham: Open University Press.
- Oakland, J. S. (2003). *Total Quality Management*. (3rd Edition). Oxford: Butterworth-Heinemann.
- Roach William J. (2010). *Practicing Organization Development a Guide for Leading Change*. (3th Edition). San Francisco: Pfeiffer An Imprint of Wiley.
- Thompson. (2009). *Visionary leadership in Action While There is More to Leadership than Vision*, Retrieved from books.google.co.th/books?isbn=0761971777